

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату
Полтавської обласної ради

23.07.2025

м. Полтава, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 23.07.2025 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату Полтавської обласної ради (далі – будинок-інтернат, заклад, ПНІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Герасименко Максим Петрович, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Грець Валерій Григорович, представник громадської організації;

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Будинок-інтернат знаходиться за адресою: вулиця Миру, 63, село Лісне, Полтавський район, Полтавська область, 39234.

Керівник закладу – Онищенко Мирослав Станіславович.

Згідно зі Статутом Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату, затвердженим наказом Управління майном обласної ради від 04.08.2021 № 86, будинок-інтернат є неприбутковим, стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворений для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті (далі - підопічні).

Код ЕДРПОУ 03189239, КВЕД 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію (основний), 87.30 Надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів.

У будинку-інтернаті функціонує Громадська рада.

Заклад розрахований на перебування 200 осіб. На момент відвідування в будинку-інтернаті перебувало 195 осіб (жінки), серед яких: підопічні, які відносяться до маломобільних груп населення – 60 осіб, 135 осіб визнані у

встановленому законодавством порядку недієздатними, з яких 77 підопічних знаходяться під опікою закладу. 6 підопічних закладу мають статус внутрішньо переміщених осіб.

Заклад у 2023 році профінансовано на суму 14 325,8 тис. грн та отримано благодійної допомоги на суму 1 890,4 тис. грн.

У 2024 році заклад профінансовано на суму 30 127,0 тис. грн та отримано благодійної допомоги на суму 856,6 тис. грн.

Територія закладу огорожена, вхід і вихід з території здійснюється через перепускний пункт.

Територія облаштована альтанками, лавками, гойдалками для відпочинку. Підопічні вільно переміщуються територією.

Наявні зали для перегляду телепередач, тренажерний зал, кімнати для відпочинку, в яких під час відвідування перебували підопічні.

Діють гуртки співів, арт-терапії (музикотерапія, вокалотерапія, ігротерапія), «Умілі ручки», де підопічні виготовляють вироби з паперу, пластиліну, солоного тіста, ниток, тканини та інших природних матеріалів, а також освоюють техніки вишивання, в'язання гачком і спицями.

У будинку-інтернаті регулярно проводяться спортивно-конкурсні змагання з шашок, шахів, аерохокею, настільного футболу, настільного тенісу, дартсу, волейболу. Організуються екскурсії на природу, культурно-мистецькі заходи, концерти за участю підопічних та запрошених гостей.

Бібліотека будинку-інтернату користується великою популярністю серед підопічних.

З метою активізації розумової діяльності та розвитку інтересу до навколишнього світу для підопічних організовуються корекційно-розвивальні заняття, книжково-тематичні виставки, бесіди-розповіді, вікторини, виставки творчих робіт, бесіди на духовні теми, а також навчання комп'ютерній грамотності.

У медичному блоці є приймально-карантинне відділення, відділення медико-соціальної реабілітації, маніпуляційна, фізіотерапевтичний кабінет, кімната соціально-побутової реабілітації, кабінет масажу, лікувальної фізичної культури, кімната водних процедур.

У будинку-інтернаті в постійному користуванні знаходиться 97,94 га землі загального користування; з них 39,71 га орної землі, 50 га. сіножаті та пасовища. Наявне підсобне господарство, де розводять корів, вівців, а також вирощують овочі.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 125, 0 штатних одиниць, з яких 71, 5 шт. од. медичний персонал: лікар-психіатр вищої кваліфікаційної категорії – 0,5 шт. од.; фізичний терапевт без категорії – 0,25 шт. од.; лікар-невропатолог вищої кваліфікаційної категорії – 0,25 шт. од.; сестра медична вищої категорія – 2 шт. од.; сестра медична без категорії – 5,0 шт. од.; сестра медична з масажу вищої категорії – 1 шт. од.; сестра медична з лікувальної

фізкультури без категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична з фізіотерапії без категорії – 0,5 шт. од.; молодший медичний персонал - 60 шт. од.

Згідно з тарифікаційним списком працівників ПНІ станом на 01.07.2025 у закладі наявні 17,25 од. вакантних посад.

Заклад має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики (наказ Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) від 08.11.2018 № 2045) за спеціальностями: психіатрія, неврологія; за спеціальністю молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа.

Лікування підопічних базується на індивідуальному підході, включаючи реабілітаційні заходи та працетерапію.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1503. У всіх підопічних укладені декларації з сімейним лікарем КНП «Кобеляцький центр первинної медико – санітарної допомоги» Кобеляцької міської ради.

Закладом заключено договір на надання медичних послуг КНП «Кобеляцький центр первинної медико – санітарної допомоги» Кобеляцької міської ради та КНП «Кобеляцька міська лікарня» Кобеляцької міської ради.

Зі слів адміністрації ПНІ, бригада екстреної (швидкої) медичної допомоги прибуває до закладу у випадку виклику у встановлений законодавством час.

Лікар-психіатр здійснює огляд підопічних щоденно згідно графіку роботи.

Також медичний підрозділ сприяє в оформленні документів та організовує огляд підопічних медико-соціальною експертною комісією для встановлення групи інвалідності у підопічних, або продовження її строку.

У 2023 році в ПНІ померло 18 підопічних, у 2024 році – померло 18 підопічних, у 2025 році (за період з 01.01.2025-23.07.2025) – померло 10 підопічних.

У будинку-інтернаті ведеться Журнал травматизму серед підопічних, в який занесено інформацію щодо фактів травматизму та надання відповідної медичної допомоги. Дані відповідають записам у медичних картках підопічних.

Підопічні забезпечені 4 разовим харчуванням, під час спілкування скарг на харчування не надходило.

Підопічні проживають у двох корпусах: 2-х та 3-х поверхових (фото 1). Маломобільні підопічні та ліжкові хворі підопічні розміщені на першому поверсі корпусу № 1 та № 2, забезпечені технічними засобами реабілітації.

Сума витрат на харчування одного підопічного на один день становить 102,679 грн, на медикаменти – 20,05 грн.

Водопостачання у закладі забезпечується зі свердловини, яка розташована на території будинку-інтернату та централізованим водопостачанням. Якість питної води зі свердловини та водопровідного крану відповідає нормам ДСанПіН 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для

споживання людиною» відповідно до результату санітарно-мікробіологічного дослідження питної води від 26.07.2024 № 234, проведеного ТОВ «Медична санітарно-епідеміологічна компанія» (ліцензія МОЗ України від 13.11.2020 № 2618).

У будинку-інтернаті доброзичлива атмосфера, підопічні охоче спілкувалися з членами групи НПМ. Під час відвідування перевірено формування, ведення та зберігання особових справ підопічних.

Перевірено дотримання прав 3 підопічних на майнові паї. Встановлено, що в особових справах підопічних наявні оригінали укладених договорів оренди земельної частки (паю). Протягом 2024, першого півріччя 2025 року відповідно до умов договорів, орендарями своєчасно було сплачено орендну плату та зараховано на банківські рахунки підопічних.

На інформаційних стендах будинку-інтернату наявна інформація про права та обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у т.ч. Уповноваженого Верховної ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їхніх прав.

Підопічні мають та вільно користуються мобільними телефонами.

Всі підопічні ПНІ мають документи.

Персоналом закладу ведеться контроль за своєчасним оновленням індивідуальних планів реабілітації підопічних.

У закладі наявний автомобіль медичної допомоги марки «Автоснаб» для перевезення підопічних.

У квітні 2024 року після проведення поточного ремонту введено в експлуатацію пасажирський ліфт.

Банно-пральний комплекс забезпечено новим обладнанням: пральна машина на 50 кг та промислова сушильна машина.

Підопічні залучені до працетерапії у відповідності до Методичних рекомендацій щодо організації працетерапії для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю в закладах/установах системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 26.11.2018 № 1778.

Облік та використання особистих коштів підопічних відбувається відповідно до Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями/підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173.

На вимогу статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських та таких, що принижують гідність, видів поведінки і покарання до посадових інструкцій працівників інтернату, зокрема, молодшого медичного

персоналу, який безпосередньо здійснює догляд за підопічними, є пункт про заборону катування.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 35 підопічними та 14 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження з боку персоналу від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 21.07.2023, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних:

на життя та безпеку;

на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло;

на володіння, користування та розпорядження своєю власністю;

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Полтавській обласній раді, Полтавській обласній військовій адміністрації:

вжити необхідних заходів для покращення матеріально-технічного забезпечення та проведення необхідних ремонтних робіт у Кобеляцькому психоневрологічному будинку-інтернаті;

взяти під контроль та забезпечити організацію проведення необхідних ремонтних робіт у підвальному приміщенні, яке використовується в якості тимчасового укриття.

2. Кобеляцькому психоневрологічному будинку-інтернату:

опрацювати питання та забезпечити дотримання стандартів щодо дотримання норм площі на одного підопічного;

переглянути порядок використання особистих коштів підопічних з дотриманням норм чинного законодавства.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У будинку - інтернаті відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другого

підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та Вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 (фото 12). У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

2. У порушення Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), в кімнатах житлового корпусу № 2 недостатня кількість твердого інвентарю, а саме: приліжкових тумб, стільців за кількістю місць, столів, шаф для зберігання речей (фото 5).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

3. Не всі приміщення житлових корпусів ПНІ у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

у коридорах житлових корпусів закладу відсутні горизонтальні поручні для полегшення пересування підопічних, які віднесені до маломобільних груп населення (фото 3, фото 6).

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

4. Під час відвідування встановлено, що підопічним не здійснюється надання належної стоматологічної допомоги. Зі слів адміністрації закладу така ситуація склалась з причини відсутності відповідного фахівця в КНП «Кобеляцька міська лікарня» Кобеляцької міської ради, наразі це питання перебуває на контролі як керівництва будинку-інтернату так і Департаменту соціального захисту населення Полтавської обласної військової адміністрації. Здійснюються відповідні заходи для забезпечення належної стоматологічної допомоги.

У пункті 31 Доповіді Уряду України за наслідками візиту до України Європейського Комітету із запобігання катуванням та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі - Комітет) з 2 по 11 квітня 2019 року Комітет рішуче рекомендує вжити заходів для забезпечення

безкоштовного соматичного обстеження, лікування (у тому числі стоматологічного), медикаментів та матеріалів для всіх підопічних.

Інші порушення.

5. Станом на 23.06.2025 у ПНІ наявна велика кількість незаповнених (вакантних) посад – 17,25 од., зокрема посади молодших медичних сестер, фізичного терапевта, юрисконсульта та ін.

Зазначене спричиняє зниження якості надання соціальних послуг та збільшення навантаження на працюючий персонал, що призводить до зниження рівня надання соціальних послуг.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Полтавській обласній військовій адміністрації:

взяти під контроль облаштування на території закладу укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

2. Кобеляцькому психоневрологічному будинку-інтернату забезпечити:

обладнання коридорів житлових приміщень поручнями для забезпечення полегшення пересування підопічних, які віднесені до маломобільних груп населення;

облаштування житлових кімнат будинку-інтернату відповідно до Мінімальних норм;

надання належної стоматологічної допомоги підопічним;

заповнення вакантних посад.

Додатки: фотоматеріали на 6 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст Відділу сприяння

роботі регіональних представництв

Секретаріату Уповноваженого

Верховної Ради України

з прав людини

Лариса Кармазін-Денисенко

Фотоматеріали до звіту:

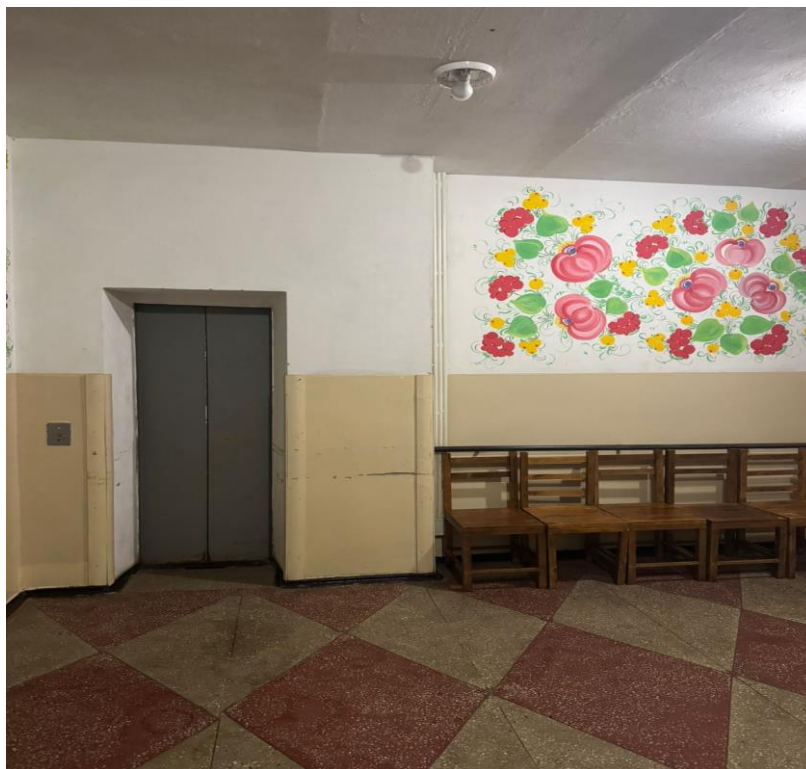
Фото 1

Фото 2

Φοτο 3

Φοτο 4

Фото 5

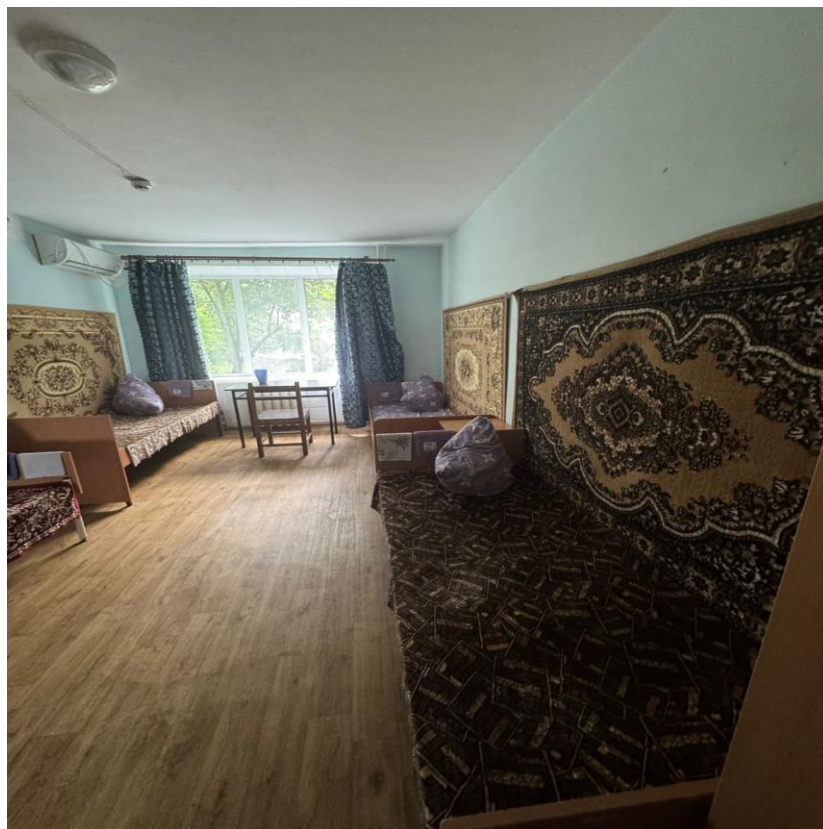

Фото 6

Фото 7

серпень: ген.прибирання 1.09
сан.дні 8;12;19;26
вересень: ген.прибирання 1.09
сан.дні 2;9;16;23;30
жовтень: ген.прибирання 1.10
сан.дні 7;14;21;28
листопад: ген.прибирання 1.11
сан.дні 4;11;18;25
грудень: ген.прибирання 1.12
сан.дні 2;9;16;23;30

Лікар-психіатр

Директор Київського політехнічного університету
М.О.СІМОНОВ

МЕНЮ

на 23 ЛИПНЯ 2025 року

СНІДАНОК

1. Тушканка порібана	80 гр.	193 ккал.
2. Макароны варені	150 гр.	193 ккал.
3. Салат з огірків	70 гр.	193 ккал.
4. Хліб, сир, сметана, варено-сирний пиріг	100/30/200 гр.	193 ккал.

ОБІД

1. Борщ з квасолею і консервами	300/25/10 гр.	193 ккал.
2. Капша гречана	100/3 гр.	193 ккал.
3. Ужасо тушковане	50/25 гр.	193 ккал.
4. Салат з огірків	70 гр.	193 ккал.
5. Хліб, сир	150/150 гр.	193 ккал.
6. Вітамінний сік, часник	2 гр.	193 ккал.

ПОЛУДЕНЬ

1. Хліб, м'ясо	100/10 гр.	193 ккал.
2. Молоко	200 гр.	193 ккал.

ВЕЧЕРЯ

1. Риба жарена	75/5 гр.	184 ккал.
2. Риба жарена	75 гр.	9 ккал.
3. Картопля жарена	160 гр.	193 ккал.
4. Салат з огірків	70 гр.	193 ккал.
5. Хліб, компот з сухофруктів	100/200 гр.	193 ккал.
6. Молоко	150 гр.	193 ккал.

Система меню з дієтичного харчування

в. Київська

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Φοτο 11

Φοτο 12

